

Σύνθεση ευρημάτων των αξιολογήσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος (Ε.Π.) «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΥΜΕΠΕΡΑΑ)

Περιεχόμενα

---

1. Επισκόπηση των αξιολογήσεων.....	2
2. Πορίσματα ανά άξονα προτεραιότητας σε σχέση με τους δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων..	3
3. Γενικά Συμπεράσματα.....	12
Παράρτημα: Αξιολογήσεις που πραγματοποιήθηκαν στο ΕΠ «ΥΜΕΠΕΡΑΑ»	14

1. Επισκόπηση των αξιολογήσεων

Οι Αξιολογήσεις που εκπονήθηκαν για το ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ, από το 2014 έως 20.11.2023, παρουσιάζονται στον Πίνακα του Παραρτήματος. Πρόκειται για 6 Αξιολογήσεις, συνολικού π/υ 256.850 € (χωρίς ΦΠΑ).

Προγραμματίστηκαν και εκπονήθηκαν σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020, τις οδηγίες της ΕΥΣΣΑ και του Δικτύου Αξιολόγησης καθώς και το Σχέδιο Αξιολόγησης, το οποίο εγκρίθηκε κατά την 2η συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠ, τον Οκτώβριο 2016.

Ανατέθηκαν σε Εξωτερικούς Αξιολογητές οι οποίοι ανέπτυξαν την κατάλληλη για κάθε αξιολόγηση μεθοδολογία, αξιοποιώντας στατιστική ανάλυση, ανάλυση στοιχείων δεικτών εκρών και αποτελέσματος και στοιχείων υλοποίησης / διαχείρισης / παρακολούθησης της υλοποίησης του ΕΠ. Επίσης, αξιοποιήθηκε η ύπαρξη ενός πλαισίου διασφάλισης ποιότητας, που συνέβαλε στην εκπόνηση υψηλής ποιότητας παραδοτέων, καθώς και στη βέλτιστη χρήση των συμπερασμάτων τους.

Για τη μεγαλύτερη δυνατή διάδοση των αποτελεσμάτων τους σε όλους τους χρήστες αξιοποιήθηκαν (α) η ιστοσελίδα της Υπηρεσίας, όπου έχει πρόσβαση το ευρύ κοινό, (β) το Δίκτυο Αξιολόγησης, στο οποίο συμμετέχουν όλες οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες ΕΑΣ και οι ΕΥΔ των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων, (γ) ο ΔΙΑΥΛΟΣ μέσω του οποίου τα παραδοτέα αναρτήθηκαν και κοινοποιήθηκαν στα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ και (δ) η SFC μέσω της οποίας οι αξιολογήσεις διαβιβάστηκαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Οι αξιολογήσεις καλούνται να επιβεβαιώσουν τον βαθμό στον οποίο οι δράσεις του ΕΠ υποστηρίζουν τη στοχοθεσία του. Λειτουργούν, μεταξύ άλλων, ως εργαλείο για τις προτάσεις αναθεώρησης του Προγράμματος, στο πλαίσιο πάντα της περιορισμένης ευελιξίας που υπάρχει στο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, λόγω:

- μεγάλου πλήθους τμηματοποιημένων συγχρηματοδοτούμενων έργων των δύο Τομέων από την ΠΠ 2007-2013, που οφείλουν να ολοκληρωθούν από το ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ 2014-2020
- σημαντικών νέων ονοματισμένων έργων, δρομολογημένων στο πλαίσιο εφαρμογής των εθνικών στρατηγικών,
- έργων που είναι απαιτητά για την κάλυψη ανελαστικών υποχρεώσεων της χώρας για την εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Κεκτημένου, την αποφυγή προστίμων και την εφαρμογή των Ευρωπαϊκών πολιτικών των δύο Τομέων (π.χ. έργα διαχείρισης λυμάτων σύμφωνα με την Οδ. 91/271/ΕΟΚ, έργα διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων σύμφωνα με τους εγκεκριμένους ΕΣΔΑ και ΠΕΣΔΑ, ολοκλήρωση του core ΔΕΔ-Μ, διαλειτουργικότητα - ERTM-S, κλπ),
- της φύσης των έργων υποδομής των δύο Τομέων, του απαιτούμενου χρόνου ωρίμανσης καθώς και του τρόπου κατασκευής τους που οδηγεί σε σημαντικούς περιορισμούς στη δυνατότητα εφαρμογής και αξιολόγησης ενδιάμεσων οροσήμων επίτευξης των τιμών των δεικτών
- της μη ταύτισης της περιόδου υλοποίησης των έργων, με μεγάλη διάρκεια κατασκευής, με την Προγραμματική Περίοδο.

Τέλος, επισημαίνεται ότι η έλλειψη οριστικών κατευθυντηρίων γραμμών «κλεισίματος» των ΕΠ της ΠΠ 2014-2020, κατά το έτος 2020, έχει ως αποτέλεσμα οι εκτιμήσεις για την πορεία Εφαρμογής του Προγράμματος και τη δυνατότητα επίτευξης της στοχοθεσίας του, να πρέπει να αναθεωρηθούν σύμφωνα με τους κανόνες που τελικά θα εφαρμοσθούν (πχ Πλαίσιο Επίδοσης έτους 2023).

Παράλληλα και σε συνέχεια των ευρημάτων των αξιολογήσεων, εκπονήθηκαν οι ακόλουθες αποτιμήσεις των φορέων του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, οι οποίες αξιοποιήθηκαν για την σύνταξη των Προγραμμάτων «ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ» και «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» (ΠΕΚΑ) της ΠΠ 2021-2027.

Αναγνωριστικό (1)	Σύντομη περιγραφή των δράσεων/ παρεμβάσεων που αποτέλεσαν αντικείμενο της Αξιολόγησης (2)	Τίτλος (3)	Ταμεία που αφορούν την αξιολόγηση (4)	Θ.Σ. (5)
Απ-ΔΙΚ	Αποτίμηση αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας Δικαιούχων / Φορέων Υλοποίησης και εξέταση των μηχανισμών υποστήριξής τους. Ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο 2022 και αφορά στο σύνολο των φορέων του Προγράμματος	«Σύμβουλος για την αποτίμηση αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας Δικαιούχων / Φορέων Υλοποίησης και εξέταση των μηχανισμών υποστήριξής τους»	ΕΤΠΑ, ΤΣ	4, 5, 6, 7
Απ-ΦΛ	Αποτίμηση των Φορέων και του Πλαισίου Λειτουργίας των Συγχρηματοδοτούμενων Έργων. Ολοκληρώθηκε τον Απρίλιο 2022 και αφορά στους δύο τομείς του Προγράμματος	«Σύμβουλος για την αξιολόγηση των Φορέων και του Πλαισίου Λειτουργίας των Συγχρηματοδοτούμενων Έργων των τομέων Μεταφορών και Περιβάλλοντος»	ΕΤΠΑ, ΤΣ	4, 5, 6, 7

Ως προς τις εκκρεμότητες, σύμφωνα με το Σχέδιο Αξιολόγησης του Προγράμματος, το οποίο πρόκειται να αναθεωρηθεί, θα ανατεθούν η Αξιολόγηση των επιπτώσεων και η 2η Αξιολόγηση της Στρατηγικής της Επικοινωνίας του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

2. Πορίσματα ανά άξονα προτεραιότητας σε σχέση με τους δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων

Στον πίνακα που ακολουθεί αναφέρονται τα ευρήματα ανά Άξονα Προτεραιότητας (ΑΠ) και ανά αξιολόγηση εφαρμογής, οι οποίες εκπονήθηκαν σε διαφορετικές χρονικές περιόδους προόδου υλοποίησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ. Ως εκ τούτου καταγράφονται σε κάποιες περιπτώσεις και επαναλήψεις ευρημάτων. Τα ευρήματα αφορούν στις εξής 3 Αξιολογήσεις:

- Την 1η αξιολόγηση (Α-ΠΡ), η οποία αξιοποιήθηκε για την ενσωμάτωση στην στοχοθεσία του τομέα Υποδομών Μεταφορών του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ των τμηματοποιημένων έργων του ΕΠ «Ενίσχυση της Προσπελασιμότητας» (ΕΠ-ΕΠ) της ΠΠ 2007-2013, που δεν είχαν συμπεριληφθεί κατά την κατάρτιση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ (τροποποιήσεις Πίνακα Μεγάλων Έργων & 2η Αναθεώρηση).
- Τη 2η αξιολόγηση της εφαρμογής του ΕΠ (Α-ΠΕ01) αξιοποιήθηκε επίσης για τη δομική 2η Αναθεώρηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, με παράλληλη τροποποίηση των δεικτών (ως προς το είδος, την τιμή, την ομογενοποίηση κλπ) με έμφαση στον τομέα του Περιβάλλοντος.
- Την 3η αξιολόγηση της εφαρμογής (Α-ΠΕ02) η οποία αξιολογεί την πορεία του ΕΠ μετά την απομείωση των πόρων του λόγω της πανδημίας εντός του 2020, μέσω της 4ης και 5ης αναθεώρησης του.

- Η 4η αξιολόγηση της εφαρμογής (Α-ΠΕ03) ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο 2023 και τα συμπεράσματα της αξιοποιήθηκαν στην υπό έγκριση πρόταση 6ης Αναθεώρησης.

Πίνακας 1

Άξονας Προτεραιότητας	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ευρήματα της Αξιολόγησης/ Παρατηρήσεις (αν υπάρχουν)	Σχετικοί δείκτες εκροών (1)	Σχετικοί δείκτες αποτελεσμάτων (2)	Ενέργειες που αναλήφθηκαν (προαιρετικά) (3)	Αναγνωριστικό Αξιολόγησης (4)
ΑΠ1	7i	Αναγκαίες προσαρμογές στην κατανομή της χρηματοδότησης καθώς και στην στοχοθεσία του Άξονα Προτεραιότητας για την ενσωμάτωση των εκροών και των αποτελεσμάτων ενός επιπλέον phasing έργου από την ΠΠ2007-2013.	CO11a T4455	T4420, T4419	Οι απαραίτητες προσαρμογές πραγματοποιήθηκαν κατά την 2 ^η και 6 ^η Αναθεώρηση ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ	A-ΠΡ, A-ΠΕ03
	7i	Υψηλές χρηματοδοτικές ανάγκες για την κάλυψη όλων των παρεμβάσεων που περιλήφθηκαν στον προγραμματισμό του ΑΠ.	ΟΛΟΙ	ΟΛΟΙ	Στην Α-ΠΕ02 δεν καταγράφηκε σχετική ανάγκη.	A-ΠΡ, A-ΠΕ01
	7ii	Καθυστερήσεις στην ένταξη πράξεων	CO11a	T4429	Οι απαραίτητες προσαρμογές πραγματοποιήθηκαν κατά την 2 ^η και 6 ^η Αναθεώρηση ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ. Επίσης βλ. Απ-ΔΙΚ	A-ΠΕ01, A-ΠΕ03
	7i, 7iii	Οριακή ικανότητα επίτευξης του οροσήμων για το 2018	ΒΣΕ 390		Επετεύχθη	A-ΠΕ01
ΑΠ2	7a	Καθυστερήσεις στην ένταξη πράξεων	CO12a	T4420	Αντιμετωπίστηκε στο πλαίσιο της 4 ^{ης} Αναθεώρησης Επίσης βλ. Απ-ΔΙΚ Κατά την 6 ^η Αναθεώρηση ο ΑΠ2 καταργείται	A-ΠΕ01, A-ΠΕ02, A-ΠΕ03
	7c	Το προγραμματισμένο αντικείμενο της 7c θα υλοποιηθεί με χρήση άλλων πόρων και αφαιρέθηκε από το Πρόγραμμα. Διερεύνηση	CO11a	T4428, T4429	Οι απαραίτητες προσαρμογές πραγματοποιήθηκαν	A-ΠΕ01

Άξονας Προτεραιότητας	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ευρήματα της Αξιολόγησης/ Παρατηρήσεις (αν υπάρχουν)	Σχετικοί δείκτες εκροών (1)	Σχετικοί δείκτες αποτελεσμάτων (2)	Ενέργειες που αναλήφθηκαν (προαιρετικά) (3)	Αναγνωριστικό Αξιολόγησης (4)
		εναλλακτικών σεναρίων αξιοποίησης των διαθέσιμων πόρων.			κατά την 2 ^η Αναθεώρηση του ΕΠ	
	7a, 7c	Οριακή ικανότητα επίτευξης του οροσήμων για το 2018	ΒΣΕ Κ206		Καταγράφηκε αστοχία. Πραγματοποιήθηκαν οι απαραίτητες προσαρμογές κατά την 3 ^η Αναθεώρηση του ΕΠ.	A-ΠΕ01
ΑΠ3	7i	Αναγκαίες προσαρμογές στην κατανομή της χρηματοδότησης καθώς και στην στοχοθεσία του Άξονα Προτεραιότητας για την ενσωμάτωση των εκροών και των αποτελεσμάτων τριών επιπλέον phasing έργων από την ΠΠ2007-2013.	CO13a	T4420, T4421 και T4459 (πρ. T4422)	Οι απαραίτητες προσαρμογές πραγματοποιήθηκαν κατά την 2 ^η Αναθεώρηση του ΕΠ	A-ΠΡ
	7i	Υψηλές χρηματοδοτικές ανάγκες για την κάλυψη όλων των παρεμβάσεων που περιλήφθηκαν στον προγραμματισμό του ΑΠ.	CO13a	T4420, T4421 και T4459 (πρ. T4422)		A-ΠΡ, A-ΠΕ01, A-ΠΕ02, A-ΠΕ03
ΑΠ4	7a	Λόγω της αλλαγής της εθνικής πολιτικής όσον αφορά στον τρόπο υλοποίησης παρεμβάσεων επί του Διευρωπαϊκού Άξονα ΒΟΑΚ φαίνεται να μην περιλαμβάνεται πλέον προγραμματισμός νέων παρεμβάσεων επί του οδικού Άξονα στο ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ. Συνεπώς, απαιτείται η διερεύνηση εναλλακτικών σεναρίων αξιοποίησης των διαθέσιμων πόρων.	CO14a SO022	T4420, T4421 και T4459 (πρ. T4422),	Έχουν συμπεριληφθεί νέες δράσεις στον προγραμματισμό του ΑΠ.	A-ΠΕ01, A-ΠΕ03
ΑΠ5	7b	Καθυστερήσεις στην ένταξη πράξεων στις Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες	ΟΛΟΙ	ΟΛΟΙ	Οι απαραίτητες προσαρμογές πραγματοποιήθηκαν	A-ΠΕ01

Άξονας Προτεραιότητας	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ευρήματα της Αξιολόγησης/ Παρατηρήσεις (αν υπάρχουν)	Σχετικοί δείκτες εκροών (1)	Σχετικοί δείκτες αποτελεσμάτων (2)	Ενέργειες που αναλήφθηκαν (προαιρετικά) (3)	Αναγνωριστικό Αξιολόγησης (4)
					κατά την 2 ^η Αναθεώρηση ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ. Επίσης βλ. Απ-ΔΙΚ	
	7b	Οριακή ικανότητα επίτευξης του οροσήμεν για το 2018	ΟΛΟΙ		Καταγράφηκε αστοχία. Πραγματοποιήθηκαν οι απαραίτητες προσαρμογές κατά την 3 ^η Αναθεώρηση του ΕΠ.	A-ΠΕ01
ΑΠ6	7i	Αναγκαίες προσαρμογές στην κατανομή της χρηματοδότησης καθώς και στην στοχοθεσία του Άξονα Προτεραιότητας για την ενσωμάτωση των εκροών και των αποτελεσμάτων ενός επιπλέον phasing έργου από την ΠΠ2007-2013.	T4403	T4424	Οι απαραίτητες προσαρμογές πραγματοποιήθηκαν κατά την 2 ^η Αναθεώρηση ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ	A-ΠΡ
	7i	Καθυστερήσεις στην ένταξη πράξεων υπό τον Ειδικό Στόχο 8.	SO022	T4425	Πραγματοποιήθηκε η ένταξη νέων πράξεων. Ωστόσο, δεν καλύπτεται το σύνολο των διαθέσιμων πόρων του ΑΠ. Επίσης βλ. Απ-ΔΙΚ	A-ΠΕ02
ΑΠ7	7ii	Καθυστερήσεις στην ένταξη πράξεων	ΟΛΟΙ	ΟΛΟΙ	Πραγματοποιήθηκε η ένταξη νέων πράξεων. Ωστόσο, δεν καλύπτεται το σύνολο των	A-ΠΕ01, A-ΠΕ02, A-ΠΕ03

Άξονας Προτεραιότητας	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ευρήματα της Αξιολόγησης/ Παρατηρήσεις (αν υπάρχουν)	Σχετικοί δείκτες εκροών (1)	Σχετικοί δείκτες αποτελεσμάτων (2)	Ενέργειες που αναλήφθηκαν (προαιρετικά) (3)	Αναγνωριστικό Αξιολόγησης (4)
					διαθέσιμων πόρων του ΑΠ. Επίσης βλ. ΑΠ-ΔΙΚ	
	7ii	Οριακή ικανότητα επίτευξης του οροσήμεν για το 2018 και το 2023	SO022, SO014		Καταγράφηκε αστοχία. Πραγματοποιήθηκαν οι απαραίτητες προσαρμογές κατά την 3 ^η και 6 ^η Αναθεώρηση του ΕΠ.	A-ΠΕ01, A_ΠΕ03
ΑΠ8	4e	-	-	-	-	-
ΑΠ9	4iv	Υψηλές χρηματοδοτικές ανάγκες για την κάλυψη όλων των παρεμβάσεων που περιλήφθηκαν στον προγραμματισμό του ΑΠ.	ΟΛΟΙ	ΟΛΟΙ	Η ανάγκη δεν υφίσταται πλέον, με βάση τον προγραμματισμό υλοποίησης των έργων.	A-ΠΕ01, A-ΠΕ02
	4v	Προσθήκη νέου δείκτη	T4474		Πραγματοποιήθηκαν οι απαραίτητες προσαρμογές κατά την 6 ^η Αναθεώρηση του ΕΠ.	A-ΠΕ03
ΑΠ10	4c	Καθυστερήσεις στην ένταξη πράξεων	ΟΛΟΙ	ΟΛΟΙ	Έχουν ενταχθεί πράξεις που υπερβαίνουν τους διαθέσιμους πόρους του ΑΠ. Επίσης βλ. ΑΠ-ΔΙΚ	A-ΠΕ01
	4c	Προσθήκη νέου δείκτη	T 4236		Οι απαραίτητες προσαρμογές	A-ΠΕ03

Άξονας Προτεραιότητας	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ευρήματα της Αξιολόγησης/ Παρατηρήσεις (αν υπάρχουν)	Σχετικοί δείκτες εκροών (1)	Σχετικοί δείκτες αποτελεσμάτων (2)	Ενέργειες που αναλήφθηκαν (προαιρετικά) (3)	Αναγνωριστικό Αξιολόγησης (4)
					πραγματοποιήθηκαν κατά την 6 ^η Αναθεώρηση ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ	
	4e	Δεν φαίνεται να διασφαλίζεται η υλοποίηση του ΕΣ 16. Συνεπώς, απαιτείται η διερεύνηση εναλλακτικών σεναρίων αξιοποίησης των διαθέσιμων πόρων.	ΟΛΟΙ	ΟΛΟΙ	Οι απαραίτητες προσαρμογές πραγματοποιήθηκαν κατά την 2 ^η Αναθεώρηση ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ	A-ΠΕ01
	4c, 4e, 4g	Οριακή ικανότητα επίτευξης του οροσήμων για το 2018. Ανάγκη τακτοποίησης του επιλεγμένου Πλαισίου Επίδοσης.	ΟΛΟΙ	ΟΛΟΙ	Παρά την τακτοποίηση του ΠΕ κατά την 2 ^η Αναθεώρηση, καταγράφηκε αστοχία. Πραγματοποιήθηκαν οι απαραίτητες προσαρμογές κατά την 3 ^η Αναθεώρηση του ΕΠ.	A-ΠΕ01
ΑΠ11	5ii	Καθυστερήσεις στην ένταξη πράξεων	ΟΛΟΙ	ΟΛΟΙ	Έχουν ενταχθεί πράξεις που υπερβαίνουν τους διαθέσιμους πόρους του ΑΠ. Επίσης βλ. Απ-ΔΙΚ	A-ΠΕ01, A-ΠΕ02
	5ii	Υψηλές χρηματοδοτικές ανάγκες για την κάλυψη όλων των παρεμβάσεων που περιλήφθηκαν στον προγραμματισμό του ΑΠ.	T4478, T4479		Οι απαραίτητες προσαρμογές πραγματοποιήθηκαν κατά την 6 ^η	A-ΠΕ03

Άξονας Προτεραιότητας	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ευρήματα της Αξιολόγησης/ Παρατηρήσεις (αν υπάρχουν)	Σχετικοί δείκτες εκροών (1)	Σχετικοί δείκτες αποτελεσμάτων (2)	Ενέργειες που αναλήφθηκαν (προαιρετικά) (3)	Αναγνωριστικό Αξιολόγησης (4)
					Αναθεώρηση ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ	
	5i, 5ii	Οριακή ικανότητα επίτευξης του οροσήμων για το 2018	ΒΣΕ Κ206		Καταγράφηκε αστοχία. Πραγματοποιήθηκαν οι απαραίτητες προσαρμογές κατά την 3 ^η και 6 ^η Αναθεώρηση του ΕΠ.	A-ΠΕ01, A-ΠΕ03
ΑΠ12&13	6b, 6d, 6e	Καθυστερήσεις στην ένταξη πράξεων	ΟΛΟΙ	ΟΛΟΙ	Οι απαραίτητες προσαρμογές πραγματοποιήθηκαν κατά την 2 ^η Αναθεώρηση του ΕΠ. Επίσης βλ. Απ-ΔΙΚ	A-ΠΕ01
	6b, 6d, 6e	Οριακή ικανότητα επίτευξης του οροσήμων για το 2018 και το 2023. Ανάγκη τακτοποίησης του επιλεγμένου Πλαισίου Επίδοσης.	ΟΛΟΙ	ΟΛΟΙ	Καταγράφηκε αστοχία. Πραγματοποιήθηκαν οι απαραίτητες προσαρμογές κατά την 3 ^η και 6 ^η Αναθεώρηση του ΕΠ.	A-ΠΕ01, A-ΠΕ03
ΑΠ14	6i	Καθυστερήσεις στην ένταξη πράξεων	ΟΛΟΙ	ΟΛΟΙ	Έχουν ενταχθεί πράξεις που υπερβαίνουν τους διαθέσιμους πόρους του ΑΠ. Επίσης βλ. Απ-ΔΙΚ	A-ΠΕ01, A-ΠΕ02
	6i	Υψηλές χρηματοδοτικές ανάγκες για την κάλυψη όλων των παρεμβάσεων που περιλήφθηκαν στον προγραμματισμό του	ΟΛΟΙ, T4476		Οι απαραίτητες προσαρμογές πραγματοποιήθηκαν	A-ΠΕ03

Άξονας Προτεραιότητας	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ευρήματα της Αξιολόγησης/ Παρατηρήσεις (αν υπάρχουν)	Σχετικοί δείκτες εκροών (1)	Σχετικοί δείκτες αποτελεσμάτων (2)	Ενέργειες που αναλήφθηκαν (προαιρετικά) (3)	Αναγνωριστικό Αξιολόγησης (4)
		ΑΠ. Ανάγκη τακτοποίησης των τιμών στόχου των δεικτών με βάση τα έργα που ολοκληρώνονται εντός της ΠΠ2014-2020.			κατά την 6 ^η Αναθεώρηση του ΕΠ	
	6ii	Υψηλές χρηματοδοτικές ανάγκες για την κάλυψη όλων των παρεμβάσεων που περιλήφθηκαν στον προγραμματισμό του ΑΠ. Ανάγκη τακτοποίησης των τιμών στόχου των δεικτών με βάση τα έργα που ολοκληρώνονται εντός της ΠΠ2014-2020.	ΟΛΟΙ, T4478	ΟΛΟΙ	Οι απαραίτητες προσαρμογές πραγματοποιήθηκαν κατά την 2 ^η Αναθεώρηση του ΕΠ	A-ΠΕ01
	6iii	Καθυστερήσεις στην ένταξη πράξεων	ΟΛΟΙ	ΟΛΟΙ	Έχουν ενταχθεί πράξεις που υπερβαίνουν τους διαθέσιμους πόρους του ΑΠ. Επίσης βλ. Απ-ΔΙΚ	A-ΠΕ01, A-ΠΕ02
	6i, 6ii, 6iii, 6iv	Ανάγκη τακτοποίησης του επιλεγμένου Πλαισίου Επίδοσης.	ΟΛΟΙ, T4469	ΟΛΟΙ	Οι απαραίτητες προσαρμογές πραγματοποιήθηκαν κατά την 2 ^η και 6 ^η Αναθεώρηση του ΕΠ	A-ΠΕ01, A-ΠΕ03
ΑΠ14Β	6a	Καθυστερήσεις στην ένταξη πράξεων			Έχουν ενταχθεί πράξεις που υπερβαίνουν τους διαθέσιμους πόρους του ΑΠ. Επίσης βλ. Απ-ΔΙΚ	A-ΠΕ02, A-ΠΕ03

3. Γενικά Συμπεράσματα

Οι απαραίτητες αξιολογήσεις, όπως αποτυπώθηκαν στο Σχέδιο Αξιολόγησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, έγιναν σε κρίσιμες περιόδους για την υλοποίηση του ΕΠ και ελήφθησαν υπόψη, όπου ήταν εφικτό, στις αναθεωρήσεις του προγράμματος και στις ενέργειες επίσπευσης της υλοποίησής του.

Η ΔΑ αξιοποίησε τα διαδοχικά ευρήματα επικεντρώνοντας τις παρεμβάσεις της στην εξάλειψη αστοχιών, όπως αναλυτικά αποτυπώνεται στο κεφ. 2, αλλά και στον προγραμματισμό των επόμενων ενεργειών της, για τη διασφάλισή της επιτυχούς ολοκλήρωσης του ΕΠ.

Λόγω των ιδιαιτεροτήτων του Προγράμματος, όπως αναφέρονται στο κεφ. 1 «Επισκόπηση των αξιολογήσεων», καθώς και της προόδου υλοποίησης των έργων όπως αναφέρονται στις Ετήσιες Εκθέσεις του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, μέχρι 31.12.2022 δε διαφαίνεται η δυνατότητα σημαντικής επίτευξης δεικτών. Ο απολογισμός της στοχοθεσίας του Προγράμματος και των επιτευγμάτων του θα επιδιωχθεί με την εκπόνηση της αξιολόγησης των επιπτώσεων, εντός του 2023.

Ωστόσο, με βάση τα συμπεράσματα της πρόσφατης Αξιολόγησης της εφαρμογής (Α-ΠΕ02), που ολοκληρώθηκε τον Σεπτέμβριο του 2021, είναι δυνατόν για το ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ να καταγραφούν τα εξής:

- Στο σύνολό της, η Στρατηγική του παραμένει επίκαιρη και χαρακτηρίζεται από ικανοποιητική λογική και προγραμματική συνέχεια.
- Σχεδόν το σύνολο των Στρατηγικών και Ειδικών Στόχων του δεν έχουν επηρεαστεί από σημαντικές μεταβολές στο περιβάλλον της Λογικής της Παρέμβασης (ΛτΠ). Περιορισμένες μεταβολές αφορούν στην εφαρμογή πολιτικών που άλλαξαν κατά την τελευταία τετραετία και Εθνικών Σχεδίων που επικαιροποιήθηκαν.
- Η ΛτΠ έχει ενισχυθεί, είναι σαφής και σύμφωνη με τις αρχές σχεδιασμού των ΕΠ της ΠΠ 2014-2020.
- Η επιλογή δεικτών εκροής και αποτελέσματος ανταποκρίνεται στις ανάγκες παρακολούθησης και αξιολόγησης του. Παρότι προτείνεται η επικαιροποίηση των τιμών βάσης και στόχου, ώστε να παραμείνουν ρεαλιστικές και επιτεύξιμες, για την συντριπτική πλειοψηφία των δεικτών προβλέπεται η επίτευξη των τιμών στόχου για το 2023, λαμβάνοντας υπόψη και τις υπό οριστικοποίηση κατευθυντήριες γραμμές κλεισίματος των ΕΠ της ΠΠ 2014-2020.
- Οι διαφορετικές ταχύτητες ωρίμανσης σημαντικών έργων καθώς και οι διαφορετικοί ρυθμοί υλοποίησης στη συνέχεια, σε συνδυασμό με τις αυξημένες χρηματοδοτικές ανάγκες που εμφανίζονται σε ορισμένους ΑΠ, υποδηλώνουν την ανάγκη ανακατανομής πόρων εσωτερικά στο Πρόγραμμα. Σε αυτή την περίπτωση θα απαιτηθούν οι απαραίτητες προσαρμογές και στη στοχοθεσία ορισμένων δεικτών, χωρίς ωστόσο να επηρεασθεί σημαντικά της ΛτΠ.

Τέλος, σε διαχειριστικό επίπεδο, επιβεβαιώνεται από τις εκπονηθείσες αξιολογήσεις η δυνατότητα ολοκλήρωσης σημαντικών τμηματοποιημένων έργων της ΠΠ 2007-2013, που θα συμβάλλουν στην επίτευξη την αντίστοιχης στοχοθεσίας. Πρόκειται, κυρίως, για:

- ✓ τα έργα ΜΕΤΡΟ Αθήνας και Θεσσαλονίκης,
- ✓ τη νέας διπλής σιδηροδρομικής γραμμής μέχρι το Αίγιο (τμήμα του ΠΑΘΕ-Π)
- ✓ σημαντικά οδικά έργα του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ της χώρας

- ✓ έργα διαχείρισης λυμάτων για 156 Μη συμμορφούμενους / Non Compliant οικισμούς Προτεραιότητας
- ✓ έργα διαχείρισης υδάτινων πόρων

Παράρτημα: Αξιολογήσεις που πραγματοποιήθηκαν στο ΕΠ «ΥΜΕΠΕΡΑΑ»

Καταγράφονται όλες οι αξιολογήσεις, κατά ημερομηνία δημοσίευσης, με πρώτη την πιο πρόσφατη.

Αναγνωριστικό (1)	Σύντομη περιγραφή των δράσεων/ παρεμβάσεων που αποτέλεσαν αντικείμενο της Αξιολόγησης (2)	Τίτλος (3)	Ταμεία που αφορούν την αξιολόγηση (4)	Θ.Σ. (5)	Link ανάρτησης της Αξιολόγησης (6)
A-ΠΕ03	Η Ενδιάμεση Αξιολόγηση της πορείας Εφαρμογής του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ θα αξιοποιηθεί για τη διαμόρφωση της πρότασης της 6ης Αναθεώρησης. Ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο 2023 και αφορά στο σύνολο Προγράμματος	Αξιολόγηση της πορείας Εφαρμογής του ΕΠ - ΥΜΕΠΕΡΑΑ	ΕΤΠΑ, ΤΣ	4, 5, 6, 7	link
A-ΠΕ02	Η Ενδιάμεση Αξιολόγηση της πορείας Εφαρμογής του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ θα αξιοποιηθεί για τη διαμόρφωση σεναρίων της 6ης Αναθεώρησης. Ολοκληρώθηκε τον Σεπτέμβριο 2021 και αφορά στο σύνολο Προγράμματος	Αξιολόγηση της πορείας Εφαρμογής του ΕΠ - ΥΜΕΠΕΡΑΑ	ΕΤΠΑ, ΤΣ	4, 5, 6, 7	link
ΕΚ	Ολοκληρώθηκε τον Νοέμβριο 2020 και αφορά στο σύνολο του Προγράμματος	Εκτίμηση των Κινδύνων μη υλοποίησης και ολοκλήρωσης του ΕΠ - ΥΜΕΠΕΡΑΑ με βάση τις πράξεις	ΕΤΠΑ, ΤΣ	4, 5, 6, 7	link
A-ΠΕΣΕ	Η αξιολόγηση της Στρατηγικής Επικοινωνίας. Ολοκληρώθηκε τον Δεκέμβριο 2019 και αφορά στο σύνολο του Προγράμματος	Αξιολόγηση Εφαρμογής Στρατηγικής Επικοινωνίας του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ	ΕΤΠΑ, ΤΣ	4, 5, 6, 7	link
A-ΠΕ01	Η Ενδιάμεση Αξιολόγηση της πορείας Εφαρμογής του ΕΠ - ΥΜΕΠΕΡΑΑ αξιοποιήθηκε για τη διαμόρφωση της πρότασης της 2ης Αναθεώρησης,	Αξιολόγηση της Πορείας Εφαρμογής του ΕΠ - ΥΜΕΠΕΡΑΑ	ΕΤΠΑ, ΤΣ	4, 5, 6, 7	link

Αναγνωριστικό (1)	Σύντομη περιγραφή των δράσεων/ παρεμβάσεων που αποτέλεσαν αντικείμενο της Αξιολόγησης (2)	Τίτλος (3)	Ταμεία που αφορούν την αξιολόγηση (4)	Θ.Σ. (5)	Link ανάρτησης της Αξιολόγησης (6)
	ολοκληρώθηκε το 12/2018 και αφορά στο σύνολο του Προγράμματος				
A-ΠΡ	Σκοπός ήταν να επανεξεταστεί η βάση αναφοράς (baseline) του ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ υπό το πρίσμα των τελικών επιτευγμάτων του ΕΠ-ΕΠ της ΠΠ 2007- 2013, το οποίο αποτελεί το μεγαλύτερο μέρος της βάσης αναφοράς του ΕΠ - ΥΜΕΠΕΡΑΑ στον Τομέα Μεταφορών. Ολοκληρώθηκε τον 05/ 2017	Αξιολόγηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος “Ενίσχυση της Προσπελασιμότητας” για την επικαιροποίηση του σχεδιασμού του ΕΠ - ΥΜΕΠΕΡΑΑ	ΕΤΠΑ, ΤΣ	4, 7	link
Ex ante	Η εκ των προτέρων αξιολόγηση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ ολοκληρώθηκε κατά την υποβολή του Προγράμματος και υποβλήθηκε ως συνημμένο αυτού στην ηλεκτρονική βάση SFC της Ε.Ε.	Εκ των προτέρων αξιολόγηση ΕΠ – ΥΜΕΠΕΡΑΑ	ΕΤΠΑ, ΤΣ	4, 5, 6, 7	link